

M.Ed. Semester - 1 (CBCS) Examination**Feb/Mar. -2021 (OLD COURSE)****SOCIOLOGICAL, HISTORICAL, POLITICAL & ECONOMIC PERSPECTIVE OF
EDUCATION(CORE/ELECTIVE)****Time: 1:30 Hours****Marks: 42****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

વિભાગ ૧

- પ્રશ્ન ૧ નીચેના ત્રણમાંથી એક પ્રશ્નનો જવાબ ૭૫૦ શબ્દોમાં આપો 10
1. ગુરુકુળ શિક્ષણ વ્યવસ્થા વિષે નોંધ લખો
 2. સામાજિક સ્તરીકરણની સંકલ્પના અને તેની શિક્ષણમાં અસરો વિષે નોંધ લખો
 3. બુનિયાદી શિક્ષણના પાયાના તત્વો સમજાવો
- પ્રશ્ન ૨ અ નીચેના ત્રણમાંથી બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. પ્રત્યેકનો જવાબ ૧૦૦ શબ્દોમાં આપો 08
1. બુદ્ધિસ્ટ સમયગાળામાં શિક્ષણની મર્યાદાઓ લખો
 2. યશપાલ કમિટીએ કરેલી ભલામણો વિષે નોંધ લખો.
 3. સામાજિક બદલાવ માટે શિક્ષણની ભૂમિકા સમજાવો.
- પ્રશ્ન ૨ બ નીચેના કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ ટૂંકમાં આપો. 03
1. માધ્યમિક શિક્ષણ કમિશન કઈ સાલમાં આવ્યું હતું?
 2. આચાર્ય રામમૂર્તિ કમિટીએ કઈ સાલમાં શિક્ષણ માટે ભલામણો કરી હતી.
 3. વર્ધા સમિતિના અધ્યક્ષ કોણ હતા?
 4. નઈતાલીમના હિમાયતી કોણ હતા?
 5. સામાજિક સ્તરીકરણની વ્યાખ્યા આપો.

વિભાગ ૨

- પ્રશ્ન ૩ નીચેના ત્રણમાંથી એક પ્રશ્નનો જવાબ ૭૫૦ શબ્દોમાં આપો 10
1. શિક્ષણના વૈશ્વિકરણનો અર્થ, જરૂરિયાત અને ફાયદાઓ જણાવો
 2. શિક્ષણનું ખાનગીકરણની જરૂરિયાતો ફાયદાઓ અને મર્યાદાઓ જણાવો
 3. ભારતના આર્થિક વિકાસમાં શિક્ષણની ભૂમિકા સમજાવો
- પ્રશ્ન ૪ અ નીચેના ત્રણમાંથી બે પ્રશ્નોના જવાબ ૧૨૫ શબ્દોમાં આપો 08
1. શિક્ષણમાં લોકશાહી માટે કેવા કાર્યક્રમો યોજી શકાય?
 2. શૈક્ષણિક રોકાણના ફાયદાઓ અને મર્યાદાઓ વિષે જણાવો
 3. આર્થિક વિકાસમાં કૌશલ્ય શિક્ષણ (સ્કિલ એજ્યુકેશન)નું મહત્ત્વ સમજાવો
- પ્રશ્ન ૪ બ નીચેના કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ ટૂંકમાં આપો. 03
1. લોકશાહીની વ્યાખ્યા આપો.
 2. શિક્ષણનું વૈશ્વિકરણ એટલે શું?
 3. શિક્ષણ એક રોકાણ (નિવેશ) તરીકેનો અર્થ સમજાવો
 4. નવી ભારતીય શિક્ષણ નીતિ ક્યારે અમલમાં આવી?
 5. ગુજરાતમાં કૌશલ્ય વિકાસનું શિક્ષણ આપતી કોઈ એક સંસ્થાનું નામ આપો.

ENGLISH VERSION

Section 1

- Q.1 Answer one of the following three questions in 750 words 10
1. Write a note about Gurukul education system
 2. Write a note about the concept of social stratification and its effects on education
 3. Explain the basic elements of basic education
- Q. 2 A Answer two of the following three questions each answer in 100 words 08
1. Write down the limitations of education in the Buddhist period
 2. Write a note about the recommendations made by the Yashpal Committee.
 3. Explain the role of education for social change.
- Q.2 B Answer briefly any three of the following questions: 03
1. In which year did the Secondary Education Commission come?
 2. In which year did the Acharya Ramamurthy Committee make recommendations for education?
 3. Who was the Chairman of Wardha Committee?
 4. Who were the promoters of Naitalim?
 5. Define social stratification.

Section 2

- Q.3 Answer one of the following three questions in 750 words 10
1. Explain the meaning, need and benefits of globalization of education
 2. State the needs, advantages and limitations of privatization of education
 3. Explain the role of education in the economic development of India
- Q.4 A Answer two of the following three questions each answer in 125 words 08
1. What programs can be organized for democracy in education?
 2. Explain the advantages and limitations of educational investment
 3. Explain the importance of skill education in economic development
- Q.4 B Answer any three of the following questions briefly 03
1. Define democracy.
 2. What is the globalization of education?
 3. Explain the meaning of education as an investment
 4. When was the new Indian education policy implemented?
 5. Name one of the institutes imparting skill development education in Gujarat.
